

κλιματολογικές συνθήκες που δημιουργούν προϋποθέσεις στο ζωικό βασίλειο και ευνοούν προφανώς αυτές τις μεταλλάξεις. Κάτι ανάλογο που πρόσφατα παρουσιάστηκε με τον ιό SARS.

**Ερώτηση:** Ως αρμόδιος υπουργός αλλά και ως γιατρός, τι μέτρα θα συνιστούσατε να πάρουν οι κυνηγοί που βρίσκονται στα κυνηγοτόπια;

**Απάντηση:** Φανταστείτε στους κυνηγοτόπους να βλέπετε τους κυνηγούς με μάσκες, χειρουργικά γάντια και αλσώμενες φόρμες!!! Αλλά η επαφή μας με τα θηράματα, όπως και παλιότερα, θα πρέπει να συνοδεύεται από καλό πλύσιμο των χεριών μας. Μέτρα δημόσιας υγείας που καθημερινά παίρνουμε, τίποτα περισσότερα.

**Ερώτηση:** Τα θηράματα αυτής της περφόδος θα συνιστούσατε να καταναλωθούν;

**Απάντηση:** Δεν υπάρχει κίνδυνος να γευόμαστε τα θηράματα, γιατί αν κάποια λίγα από αυτά παρουσιάζουν ιοφορία, δεν νοσούν! Αν μερικά από αυτά νοσήσουν έχουν το αισθητήριο και δεν αποδημούν, πεθαίνοντας στους τόπους όπου ζουν. Ακόμα κι αν ξεγελαστούν, κατά το κοπιαστικό ταξίδι της αποδημίας, αποβιώνουν γρήγορα. Αυτό βέβαια που χρειάζεται, όπως πάντοτε γίνεται, είναι το καλό μαγει-

ρεμα και ψήσιμο γιατί είναι γνωστό ότι οι ιοί δεν αντέχουν στις ψηλές θερμοκρασίες.

**Ερώτηση:** Μπορεί να γίνει μια επιστημονική πρόβλεψη για τον κύκλο της ασθένειας;

**Απάντηση:** Θα μπορούσα να γράψω σενάρια επιστημονικής φαντασίας του τι θα γίνει αν έχουμε κι άλλες μεταλλάξεις του ιού H5, ή κάποιος κοινούργιος ιός παρουσιαστεί. Επιστημονικές μελέτες σήμερα καταδεικνύουν ότι τα αποδημητικά πτηνά μπορεί να αποτελούν το ρεζερβουάρ αυτών των ιών, αλλά θα νοσήσουν μόνο από το στελεχό H5N1 και λόγω της μεγάλης λαιμογόνου δράσης τους θα πεθάνουν. Είναι διαφορετικό εντελώς θέμα η ιοφορία από τη νόσηση. Όταν θα εκδηλωθεί η νόσος τα αποτελέσματα είναι άμεσα και δραματικά, δηλαδή ή δεν θα πετάξουν για αποδημία (υψηλή διαίσθηση επάρκειας πτήσης), ή ακόμα και εν πτήση λόγω της καταπόνησης θα πεθάνουν. Όπως καταλαβαίνει κανείς, για τα αποδημητικά πτηνά δεν μπορεί να υπάρξει οποιοδήποτε λήψη φαρμακευτικού σκευάσματος που θα απέτρεπε την νόσηση.

Απλούστατα, οι νόμοι της φυσικής επιλογής που λειτουργούν στο οικοσύστημα δημιουργούν τέτοιες καταστά-

σεις αυτοπροστασίας, αυξάνοντας το ανοσοποιητικό σύστημα των πτηνών. Ακόμα, λοιπόν, και αν υποθέσουμε ότι μια πανδημία στα αποδημητικά θα αποδεκατίσει τους πληθυσμούς αυτούς, κάποια θα ζήσουν που θα έχουν αναπτύξει ένα ισχυρό ανοσοποιητικό σύστημα για το συγκεκριμένο αυτό στέλεχος. Μετά από χρόνια τι θα γίνει, μόνο αν ήμουν προφήτης θα μπορούσα να το προσδιορίσω! Αλλά τουλάχιστον οι ιστορικές μαρτυρίες όλων των επιδημιών, έχουν κοινά μοντέλα συμπεριφοράς.

**Ερώτηση:** Θα πληξεί το κυνήγι η γρίπη των πουλερικών και πώς;

**Απάντηση:** Δεν φαντάζομαι ότι θα υπάρξει πρόβλημα, γιατί δεν υπάρχει ενημέρωση - πληροφόρηση ότι έχουν βρει νοσούντα αποδημητικά στους τόπους καταγωγής. Αν υπήρχε ένα τέτοιο φαινόμενο, θα είχαμε μαζικές απώλειες υδροβίων πτηνών, μείωση των οικογενειών, ελάττωση του πληθυσμού των και άρα τότε θα είχαμε μείωση του κυνηγιού. Τα μέτρα που θα πρέπει να πάρει ο καθένας μας είναι τα ίδια με αυτά που παίρναμε τα περασμένα χρόνια.

**Ερώτηση:** Εσείς θα ελαττώσατε την κυνηγετική σας δραστηριότητα;

**Απάντηση:** Λόγω αυξημένων υποχρεώσεων δεν έχω την πολυτέλεια του χρόνου, αλλά τουλάχιστον δεν

